

Bijlage 1: Systematiek van de in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland gehanteerde dreigingsniveaus

Het algemene dreigingsniveau vloeit voort uit het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) en wordt driemaandelijks door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) omschreven en bepaald, teneinde politiek en bestuur – en in afgeleide zin de samenleving – te informeren over het samenstel van terrorismegerelateerde dreigingen voor Nederland.

Om het algemene dreigingsniveau te bepalen worden veel verschillende elementen in ogenschouw genomen; elementen die kunnen verschillen in aard, herkomst, concreetheid, zichtbaarheid en actualiteit. Uit operationele bronnen van de AIVD of MIVD afkomstige informatie die betrekking heeft op terrorisme, radicalisering en rekrutering, wordt gelegd naast wetenschappelijke onderzoeken, sfeerbeelden en artikelen van journalisten, internationale aspecten en politie-informatie, om een paar uiteenlopende voorbeelden te noemen.

Er is een viertal mogelijke algemene dreigingsniveaus te onderscheiden die uit het DTN kunnen voortvloeien: minimaal, beperkt, substantieel en kritiek. De omschrijvingen die achter de dreigingsniveaus zijn opgenomen zijn niet uitputtend; zij dienen slechts ter illustratie.

Niveau	Criteria
Minimaal	<ul style="list-style-type: none"> - er is amper aanwezigheid van nationale en internationale terroristische netwerken - het is niet waarschijnlijk dat aanslagen gepland worden - de open samenleving en het risicokarakter van een moderne samenleving houden dit niveau in stand
Beperkt	<ul style="list-style-type: none"> - er worden geen nieuwe trends of fenomenen onderkend - aanslagen blijken te kunnen worden voorkomen - Nederland wordt niet of nauwelijks genoemd in verklaringen van serieus te nemen terroristische netwerken
Substantieel	<ul style="list-style-type: none"> - er worden nieuwe trends en fenomenen waar dreiging van uitgaat ontdekt - het is reëel dat een aanslag in Nederland zal plaatsvinden - aanslagen vinden plaats in andere, met Nederland vergelijkbare landen - radicalisering en rekrutering vindt op aanzienlijke schaal plaats - Nederland wordt geregeld genoemd in verklaringen van serieus te nemen terroristische netwerken
Kritiek	<ul style="list-style-type: none"> - er zijn zeer sterke aanwijzingen dat een aanslag in Nederland zal plaatsvinden - in Nederland heeft een aanslag plaatsgevonden en vervolgaanslagen zijn zeer waarschijnlijk - Nederland wordt vaak genoemd in zeer serieus te nemen verklaringen van terroristische netwerken en specifieke doelen worden daarbij serieus bedreigd - aanslagen blijken nauwelijks te voorkomen.

De verschillende dreigingsniveaus kunnen worden beschouwd als bandbreedtes zonder harde scheidslijnen. Dit betekent dat schommelingen kunnen optreden in aard, omvang en achtergrond van de dreiging, zonder dat er aanleiding is om een ander dreigingsniveau te kiezen: elementen kunnen veranderen, maar de totale waardering blijft ongeveer gelijk.

Aan het algemene dreigingsniveau of aan een op- of afschaling daarvan zijn geen specifieke beveiligingsmaatregelen verbonden. Dat is anders bij het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding, dat zich richt op dreigingen tegen sectoren, of het stelsel Bewaken en Beveiligen, dat zich richt op dreigingen tegen personen of objecten. Die systemen kennen wel een duidelijke (beveiligings-)maatregelencomponent.

Wanneer sprake is van een bepaalde concrete dreiging tegen een persoon, object of vitale bedrijfssector in Nederland, hoeft dit niet per se te betekenen dat het algemene dreigingsniveau omhoog gaat. Omgekeerd is het ook mogelijk dat wanneer de algemene dreiging substantieel is, de dreiging voor een bepaalde sector in het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding als licht wordt ingeschat. Dit komt omdat het algemene dreigingsbeeld weinig specifiek is en dat er voor een bepaalde sector veel specifiekere dreigingen worden gekeken.

Uiteraard is er geen sprake van een absolute scheiding tussen de verschillende systemen en beïnvloeden zij elkaar wel: als bijvoorbeeld voor alle sectoren die bij het Alerteringssysteem terrorismebestrijding zijn aangesloten een hoge dreiging geldt, zal dat ook een uitwerking hebben op het algemene dreigingsniveau.

